

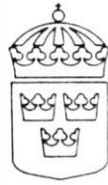
Motion till riksdagen

1988/89:Ju225

av Ann-Cathrine Haglund och Birgitta Rydle

(båda m)

Åtgärder mot våldsbrottsligheten

Mot.
1988/89
Ju225-229

En av de frågor kvinnor anser som absolut viktigast är rättstryggheten. Att kunna gå tryggt på gator och torg! Att inte utsättas för våld och övergrepp i hemmet!

Under 1987 polisanmäldes 1 093 417 brott i vårt land. Den svenska brottsligheten ökar från år till år. Sedan 1950 har antalet brott mer än femdubblats. 1986 anmäldes 145 000 fler brott mot brottsbalken än 1982. Därtill sker en omfattande brottslighet som aldrig anmäls, inte minst i hemmen. Den verkliga brottsligheten ligger på en betydligt högre nivå än statistiken visar.

Denna stora brottslighet och särskilt våldsbrottsligheten är i hög grad en kvinnofråga. Många något äldre kvinnor känner stor rädsla för att gå ut särskilt under kvällstid efter mörkrets inbrott. De vågar inte heller använda allmänna kommunikationer och känner sig tvingade att stanna i bostaden. I praktiken isolerar de sig i sina bostäder av oro för att bli utsatta för brott, bli omkullknuffade av "väskryckare" eller på annat sätt antastade. Detta gäller även på små orter.

Bakom brottsstatistiken finns ett stort mänskligt lidande. De som utsatts för brott drabbas av kroppsskador, ekonomiska skador och svårigheter men också av psykiska besvär. Därtill kommer att särskilt många kvinnor känner rädsla och oro för att drabbas av brott – en rädsla som begränsar deras rörelsefrihet och påverkar deras livssituation mycket negativt.

I ett rättssamhälle måste människor kunna gå ut efter mörkrets inbrott utan att vara rädda. Människor har rätt att kräva trygghet på gator och torg och i sina hem. Samhällets resurser för brottsbekämpning måste användas på ett sådant sätt att den enskilde känner sig trygg. Att så pass många människor känner rädsla för att gå ute i våra tätorter är ett misslyckande för ett rättssamhälle! Att många kvinnor känner rädsla både utomhus och i sina egna hem är en mycket viktig och allvarlig kvinnofråga!

Det krävs åtgärder på såväl kort som lång sikt för att minska våldet i vårt land. Viktigast är att stödja föräldrarna i fostrarrollen, att lyfta fram skolans fostrande roll, att förebygga missbruk, skärpa attityderna mot narkotikan, motverka den glorifiering av våldet som finns t.ex. i filmer, videofilmer och spel och skapa opinion mot våldet.

Att poliser syns ute betyder mycket för att få gatamiljön trygg och lugn. Därför behövs fler fotpatrullerande poliser, särskilt kvälls- och nattetid, och fler kvarterspoliser för att minska brottsbenägenheten och öka människors trygghet. Om en polis syns t.ex. i närheten av kiosken, där ungdomar brukar

samlas, är det lättare för en äldre kvinna att passera. En person som är ute för att stjäla, rycka väskor eller krossa skyltfönster aktar sig om han ser poliser i närheten.

Genom den polisreform som genomförts har det lokala inflytandet över polisens verksamhet ökat. Polisens resurser kan lättare knytas till ändamål som ter sig angelägna inom ett visst område. Avgörande är dock om det finns tillräckligt många poliser. Finns inte utbildade poliser har man små möjligheter att öka tryggheten på gator och torg!

Det råder en mycket stor brist på poliser, p.g.a. att för få polisaspiranter tagits in på polishögskolan under flera år. Att regeringen underlåtit att ta brottsligheten på allvar har lett till att man år efter år utbildat för få poliser. Situationen är nu ohållbar och djupt oroande ur kvinnosynpunkt. Det är också djupt otillfredsställande och förödande för allmänhetens tilltro till polisen att flertalet anmälda brott inte föranleder någon utredningsåtgärd från polisen.

Snabba åtgärder måste till. Att regeringen nu föreslagit en utökning av antalet aspiranter till polishögskolan är bra men otillräckligt. Polisens resurser måste ytterligare förstärkas.

Eftersom polishögskolan inte kan anta fler än 600 aspiranter, är det nödvändigt att, genom att anställa administrativ personal, frigöra utbildade poliser från administrativa uppgifter. Vi föreslår därför att 600 administrativa tjänster inrättas.

En stor grupp kvinnor är utsatta för våld eller hot om våld och misshandel från sina nuvarande eller f.d. äkta män eller samboende. För dessa kvinnor betyder kvinnohusen och kvinnojourerna oerhört mycket. Där finns skydd, förståelse, kunskap och engagemang och hjälp att bryta upp ur en ohållbar situation.

Det är viktigt att kvinnojourerna inte är myndigheter utan att deras verksamhet är baserad på frivilligt arbete. För många kvinnor är detta avgörande för att de skall söka hjälp och skydd där.

Det finns dock all anledning för det allmänna att stödja kvinnojourerna genom bidrag till lokalkostnader, telefon, utbildning t.ex. De frivilliga insatser som görs på kvinnojourerna är mycket stora och de behöver stöd från det allmänna för att klara sina utgifter och även för att orka med ett många gånger påfrestande arbete.

Även polisen måste dock kunna hjälpa kvinnor som är utsatta för misshandel och hot. Polisen måste ha möjlighet att rycka ut till hjälp men även kunna ge skydd i form av bevakning i vissa fall. Att polisens resurser undan för undan minskat, gör dessa kvinnors situation svårare.

För många kvinnor är situationen så svår att de behöver kunna byta vistelseort, bostad, arbete och t.o.m. personnummer för att känna sig trygga. De har rätt att kräva ett absolut säkert och effektivt sekretesskydd så att deras bostad och arbete inte avslöjas. I dessa fall måste det även vara möjligt att byta personnummer.

Lagen om besöksförbud trädde i kraft sommaren 1988. Den har dock redan visat sig otillräcklig. Syftet är att ge skydd för den som förföljs och trakasseras. I och med att maximistraflet är satt till sex månader kan dock personella tvångsmedel i form av anhållande och häktning i regel inte

tillgripas. En man kan fortsätta att trakassera en kvinna på olika sätt fram till dess han dömts. Straffsatsen bör höjas till ett års fängelse så att man skall kunna ingripa effektivt och göra det möjligt att anhålla och häkta personer som överträder lagen.

Mot. 1988/89
Ju225

Hemställan

Med hänvisning till ovanstående hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om inrättande av 600 administrativa tjänster för att frigöra utbildade poliser från administrativa uppgifter,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen framförts om angelägenheten av att det allmänna ger stöd till kvinnojourerna,

[att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ett effektivt och säkert sekretesskydd för kvinnor som behöver byta vistelseort, bostad, arbete och t.o.m. personnummer,¹]

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att straffsatsen för personer som överträder utfärdat besöksförbud skall höjas till ett år.¹]

Stockholm den 23 januari 1989

Ann-Cathrine Haglund (m)

Birgitta Rydle (m)